

Nr 597

Av herr Carlsson, Eric, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 56, med förslag till lag angående ändring i lagen om val till riksdagen m. m.

(Lika lydande med motion nr 739 i Andra kammaren)

Stockholm den 19 mars 1963

Sven E. Sundin

Ferdinand Nilsson

Eric Carlsson

Bertil Jonasson

i Kungsängen

Nr 598

Av herr Dahlberg m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 56, med förslag till lag angående ändring i lagen om val till riksdagen m. m.

(Lika lydande med motion nr 738 i Andra kammaren)

Kungl. Maj:t föreslår i proposition nr 56 en rad ändringar i lagen om val till riksdagen och i kommunala vallagen.

Syftet med propositionen synes vara att åstadkomma en för hela riket enhetlig lagstiftning vid såväl riksdagsmannaval som kommunala val. Mot detta syfte finns intet skäl till erinran. I 58 § lagen om val till riksdagen samt i 22 § kommunala vallagen föreslås emellertid bestämmelser som innebär avsteg från principen om enhetlighet. I den nämnda § 58 föreslås stadganden beträffande vallokalernas öppethållande på landsbygden som skiljer sig från vad som föreslås gälla för stad. Den kommunala vallagens § 22 föreslås enligt propositionen få en lydelse som innebär rätt för valnämnden att besluta om vallokal och tider för dess öppethållande.

Tidpunkten torde emellertid nu vara inne att stadga likalydande bestämmelser i de här nämnda avseendena för val till riksdagen och för kommunala val liksom för val i stad och val på landsbygd. Det synes oss nämligen som om de levnadsförhållanden som är relevanta vid utformandet av här påtalade bestämmelser i våra dagar i huvudsak är desamma för stad

som för landsbygd. Valdistrikten på landsbygden kan i här åsyftade avseenden indelas i tre olika kategorier: dels landskommunerna kring de större städerna, där befolkningen i stor utsträckning har sina arbetsplatser i staden och sina bostäder i landsbygdskommunen och därför lever under i stort sett stadsmässiga förhållanden, dels de stora landsbygdskommuner med högindustrialiserat näringsliv där också levnadsförhållandena i stort kan sägas vara desamma som i städerna, dels de mindre och mera glesbefolkade landsbygdskommunerna. Beträffande de två förstnämnda kategorierna synes oss de stadsliknande förhållandena klart motivera samma röstningsbestämmelser som gäller för stad. För den tredje kategorien gäller enligt vår mening att den ständigt avtagande skillnaden i levnadsförhållanden vid jämförelse med städerna och den ökande rörligheten i landsbygdens livsföring motiverar att de här åsyftade valbestämmelserna blir desamma för dessa kommuner som för stad. Vidare anser vi att man bör ta hänsyn till den rörlighet som uppstår genom omflyttning mellan stad och landsbygd.

Allt talar enligt vår mening för att man nu en gång för alla skall fastställa vallokalernas öppethållande till för hela riket gemensamma tider, såsom exempelvis skett i Norge där vallokalerna i hela landet öppnas klockan 8 på förmiddagen och stänges klockan 8 på eftermiddagen. Då nu i de svenska städerna vallokalerna mestadels öppnas klockan 8 på förmiddagen och stänges klockan 9 eftermiddagen med uppehåll för gudstjänst, synes oss en sådan ordning kunna tillämpas för hela riket.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer vi härmed,
att riksdagen måtte besluta

att 58 § lagen om val till riksdagen ges en enhetlig utformning för såväl stad som landsbygd;

att 22 § kommunala vallagen ges ett med 58 § lagen om val till riksdagen överensstämmande innehåll samt

att vederbörande utskott får i uppdrag att utforma erforderlig lagtext.

Stockholm den 19 mars 1963

Thure Dahlberg

Tage Johansson

Einar Persson